

KUUSAMO

Kohteen nimi:	Tuovila
MJ-rekisteritunnus:	1000019907
Määrittely:	Panssariesteet (puolustusvarustus /taistelukaivannot)
Peruskartta:	4524 02 SAAPUNKI

Panssariesteiden kaava-alueella olevien osuuksien keskikohdat:

1) ETRS-TM35FIN-tasokoordinaatit Koordinaatit (YKJ):	N 7327170, E 601181 p = 7330235, i = 3601394, z = 280
2) ETRS-TM35FIN-tasokoordinaatit Koordinaatit (YKJ):	N 7327060, E 601133 p = 7330125, i = 3601346, z = 280
3) ETRS-TM35FIN-tasokoordinaatit Koordinaatit (YKJ):	N 7326946, E 601087 p = 7330011, i = 3601300, z = 282,5
4) ETRS-TM35FIN-tasokoordinaatit Koordinaatit (YKJ):	N 7326914, E 601449 p = 7329979, i = 3601662, z = 280

Korsu 42:

ETRS-TM35FIN-tasokoordinaatit Koordinaatit (YKJ):	N 7326884, E 601443 p = 7329949, i = 3601656, z = 285
--	--

Panssariesteet sijaitsevat Kuusamon kirkolta noin 10 km pohjoiseen Ikkunusjoen molemmin puolin, Nissinjärven ja sen itäpuolisen Mustalammen välillä sekä Ikkunuksesta ja Mustalammen välillä. Kohde tarkastettiin Ikkunus – Jokela ranta-asemakaavan arkeologisen selvityksen yhteydessä.

Esteet kuuluvat alueella olevaan Salpalinjaan, johon panssariesteiden lisäksi kuuluu neljä bunkkeria. Tässä käsitellään vain kaava-alueella olevat kohteet. Yllä ilmoitetut keskikoordinaatit osoittavat vain kohteiden kaava-alueelle jäävien osuuksien keskikoordinaatteja. Panssariesteet koostuvat noin 1,5 metriä korkeista kivilohkareista, jotka muodostavat 2-3 kiveä leveän nauhamaisen esteen. Esteet on merkitty peruskartalle. Tarkastuksen yhteydessä kävi kuitenkin ilmi, että yllä numerolla 2 mainittu estekiveys puuttuu peruskartalta. Se kulkee koillinen-lounassuuntaisena kartalle merkityn ojan vaiheilla maantien länsipuolisen estekiveyksen jatkeena tien varrelta lammen rantaan.

Aivan kaava-alueen kaakkoiskulmassa alueen rajalla sijaitsee sodan jälkeen räjäytetty teräsbetonikorsu (Salpalinjan inventoinnissa korsu 42). Salpalinjan inventointiraportissa korsulle 37 ilmoitetut koordinaatit osoittaisivat sen olevan kaava-alueella. Koordinaatit ovat virheelliset, sen sijaan samaisen inventoinnin karttaotteessa (ks. alla) korsu 37 on oikealla paikallaan sijaiten kaava-alueen ulkopuolella.

Muinaisjäännösrekisterissä näiden sotahistoriallisten kohteiden rauhoitusluokkaa ei ole määritelty, joten niiden huomioiminen kaavassa on tapauskohtaisesti harkittava.

Kohde tarkastettu 12.9.2012

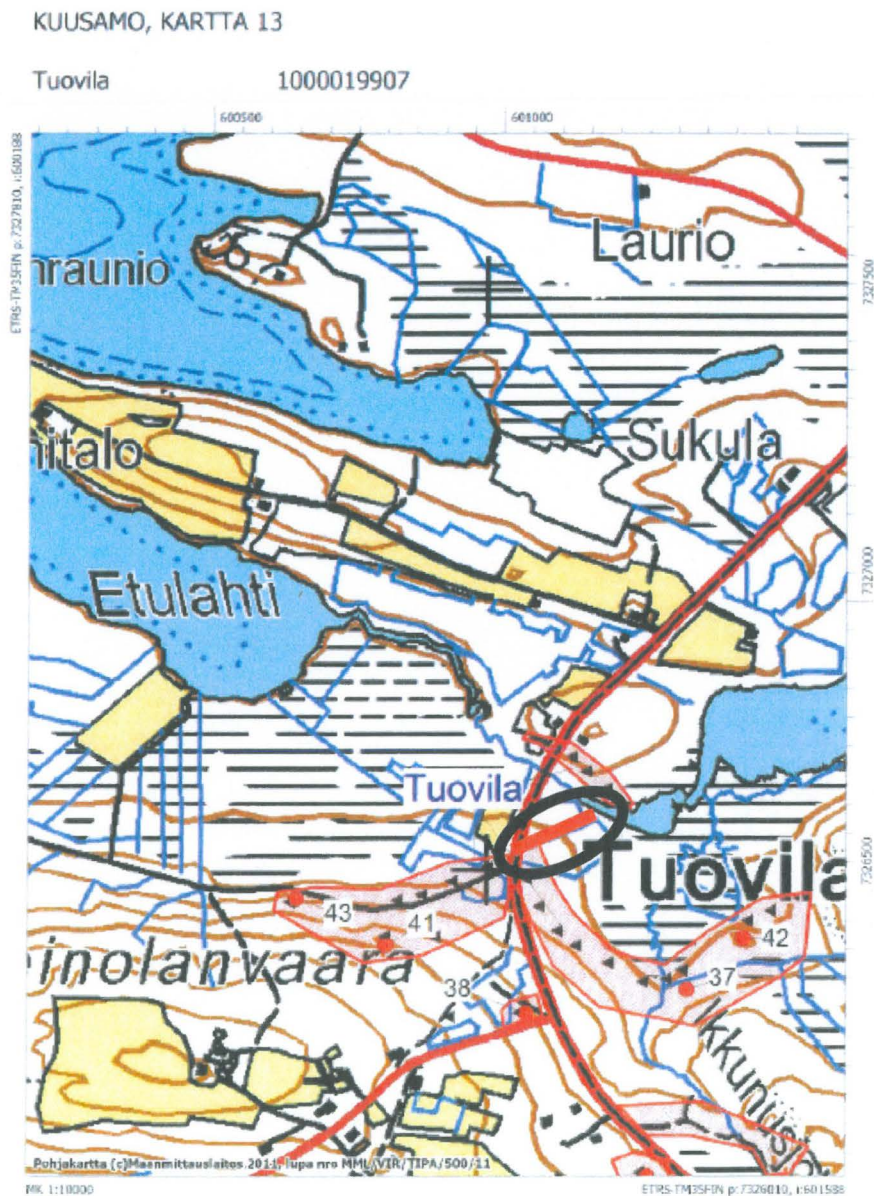
Aiemmat tutkimukset: Inv. 2011 Lagerstedt (Salpalinja. Sotahistoriallisten kohteiden arkeologinen inventointi 2009–2012. Inventointiraportti. Museovirasto, Kulttuuriympäristön hoito, arkeologiset kenttäpalvelut. Raportti löytyy sähköisenä osoitteesta: http://kulttuuriymparisto.nba.fi/netsovellus/rekisteriportaali/mjhanke/read/asp/r_hanke_rapo_det.aspx?HANKE_ID=9611

Kuvat: PPM DG VH 7:2012:18:01-06

Oulussa 27.9.2012

Mika Sarkkinen M.S.

Mika Sarkkinen
tutkija
Pohjois-Pohjanmaan museo

Kartta: J. Lagerstedt: Salpalinja. Sotahistoriallisten kohteiden arkeologinen inventointi 2009–2012. Kuusamo, kartta 13. Lisätty esteosa on merkitty punaisella viivalla ja rengastettu mustalla.